

Μνήμη Εθνάρχη Μακαρίου του Γ'

Όλοι οι λαοί και τα έθνη έχουν τις μεγάλες στιγμές – ορόσημα στην ιστορία τους. Έχουν ακόμα και τις ρωμαλέες, ηγετικές μορφές που η ζωή και η προσφορά τους ταυτίζονται με το σύνολο. Μια από αυτές τις φωτεινές προσωπικότητες για τον τόπο μας είναι ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος ο Γ', ο πρώτος πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, που ηγήθηκε του κυπριακού λαού στον αγώνα για ελευθερία και αυτοδιάθεση.

Μέρα Μνήμης Εθνάρχη Μακαρίου του Γ' κι ο νους και η ψυχή μας στρέφονται σ' αυτόν τον μεγάλο ηγέτη, τον Εθνάρχη Μακάριο, που η ζωή του ολόκληρη αφιερώθηκε στην πολύπαθη πατρίδα μας, την Κύπρο. Οι αγώνες του Μακαρίου για την ελευθερία, τη δημοκρατία και τη δικαιοσύνη τον ανέδειξαν σε παγκόσμιο σύμβολο όλων των ανθρώπων της οικουμένης που αγωνίζονταν γι' αυτά τα πανανθρώπινα ιδανικά. Σήμερα λοιπόν, ταιριάζει να θυμηθούμε σταθμούς στην πολυκύμαντη και δημιουργική ζωή του, που τον κατέστησαν προσωπικότητα με παγκόσμια ακτινοβολία.

Γιος βοσκού, ο Εθνάρχης Μακάριος γεννήθηκε στις 13 Αυγούστου του 1914 στο χωριό Παναγιά της Πάφου. Από πολύ μικρός έδειξε ότι ανήκε στην ελάχιστη εκείνη μειοψηφία των προικισμένων ανθρώπων. Σε ηλικία 13 ετών μπήκε δόκιμος στην Ιερή Μονή Κύκκου. Το 1938 χειροτονήθηκε διάκονος και γράφτηκε στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών απ' όπου απεφοίτησε το 1942. Τον ίδιο χρόνο πήγε στην Αμερική για μετεκπαίδευση στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου της Βοστώνης ως υπότροφος του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών. Στις 20 Οκτωβρίου 1950, εξελέγη παμψηφεί Αρχιεπίσκοπος Νέας Ιουστινιανής και Πάσης Κύπρου. Υπήρξε ο νεότερος Ιεράρχης σ' όλη την ορθοδοξία. Από εκείνη τη στιγμή άρχισε μια διεθνή ειρηνική σταυροφορία για την απελευθέρωση της Κύπρου από τους Άγγλους αποικιοκράτες.

Το 1956 εξορίστηκε στις Σεϋχέλλες και απελευθερώθηκε το 1957 και πήγε στην Αθήνα. Το 1959 είχε μεταβεί στο Λονδίνο, όπου υπογράφηκαν οι Συμφωνίες Ζυρίχης – Λονδίνου για την ανεξαρτησία της Κύπρου.

Στις 13 Δεκεμβρίου 1959 ο Εθνάρχης Μακάριος εξελέγη ο πρώτος πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, της οποίας η επίσημη ανακήρυξη έγινε τον Αύγουστο του 1960. Από τούτη τη στιγμή άρχισε μια νέα φάση της ζωής του Μακαρίου. Μέσα σε λίγο χρονικό διάστημα και μέσα από αντίξοες συνθήκες κατάφερε να δημιουργήσει όλες εκείνες τις προϋποθέσεις για την πρόοδο, την ευημερία και την ειρήνη στον τόπο.

Ο Ιούλιος του 1974 στάθηκε μήνας τραγικά καθοριστικός για τη μοίρα της Κύπρου. Οι εφιάλτες του Ελληνισμού, πήραν σάρκα και οστά, με το προδοτικό πραξικόπημα και είχαν ως στόχο τον Μακάριο, σύμβολο αντίστασης και εθνικής αξιοπρέπειας. Όμως, τα τανκς της προδοσίας και οι υπέρτερες δυνάμεις του στρατού επικράτησαν τελικά, με αποτέλεσμα να βρει η Τουρκία το πρόσχημα που για χρόνια αναζητούσε, για να εισβάλει στο νησί μας, στις 20 Ιουλίου 1974, σπέρνοντας παντού τον όλεθρο και την καταστροφή.

Ο Μακάριος που γλύτωσε από το πραξικόπημα βρισκόταν στο εξωτερικό και συνέχιζε τον αγώνα για τη σωτηρία της Κύπρου. Όταν επέστρεψε αργότερα στον λαό του, η Κύπρος δεν ήταν πια όπως πρώτα. Κάτω από τα ερείπια και τα χαλάσματα, μέσα στα αντίσκηνα της προσφυγιάς, μέσα στη δραματική αγωνία της μάνας που αναζητούσε το χαμένο γιο, ο Μακάριος έβλεπε τα όνειρά του να σφαδάζουν και τις χρυσές ελπίδες του δολοφονημένες. Έτσι, ο τραγικός ηγέτης αμέσως χωρίς καθυστερήσεις απεδύθη στο σκληρό αγώνα για την ανακούφιση των δεινών του λαού του. Αγωνίστηκε για την ανασυγκρότηση του τόπου, για την εκδίωξη του εισβολέα και για μια δίκαιη λύση του κυπριακού προβλήματος.

Τα βέλη όμως της υποκρισίας πλήγωσαν βαριά την καρδιά του Μακαρίου. Ο θάνατος του Εθνάρχη συγκλόνησε όλο το νησί μας και την οικουμένη. Άφησε τα εγκόσμια και μετεπήδησε στην αθανασία στις 3 Αυγούστου 1977.

Αγάθη Μαχλουζαρίδου, Φιλολόγος